

Fer gjøgnum

Sagt um Merg & Bein-bøkurnar:

“Hvør á sín hátt eru hesar bøkurnar akkurát passaliga óunnligar til at lokka tey, sum ikki tíma at lesa, til at taka eina fríløtu frá telduspælium.”

Guri Fjeldberg, Bergens Tidende

“Hetta eru spennandi krimibøkur, sum ein við allar møguligari góðari samvitsku kann geva ungdómi, allar triggjar.”

Kirsten Viker Lunde, Oppland Arbeiderblad

“Mítt besta viðmæli til hesa bókarøðina”

Maya Troberg Djuve, Dagbladet

“Við bókarøðini «Merg & Bein» gevur Damm okkum eitt óhugnaliga gótt alternativ til ungar lesarar. Samanumtikið ein óhugnalig og um somu tíð fitt frásøgn, sum er inn at beini dygdargóð.”

Alexander M. Schindler, Vårt Land

Nýggj stórfingin spenningsbókarøð úr Noregi er nú tøk á føroyskum eisini. Í bókarøðini, sum eitur Merg & Bein, verða í fyrsta umfari triggjar óhugnaligar bøkur til djarvar føroyskar gentur og dreingir í aldrinum 9 til 13 ár. Í bókunum eru uppskakandi søgur um spøkils, flennandi beinagrindir, deyða, blóð og mannaátarar. Norska forlagið hevur longu undirskrivað sáttmála um at filma sera vælumtókta bøkurnar

Lagt til rættis: Rigmor Dam

Nýggjar bøkur
Forlagið Nýlendi
Deyðiligt blits av Arna Svingen
Ræðuligur spádómur av Ingunn Aamodt
Deyðans glaseyga av Jon Ewo
Jákup í Skemmuni týddi
Myndir: Olve Askim og Ronja Berge
Bøkurnar eru 150 blaðsíður hvør og kosta 100 kr. hvør

– Vit vilja hava spenning!!!
Soleiðis ljóðar svarið altíð, tá ið rithøvundarnir Ingunn Aamodt, Arne Svingen og Jon Ewo spyrja børn, hvat tey hava hug at lesa. Tað svitast ikki. Tey vilja kenna tann titrandi spenningin á sær, fáa kylingar niður eftir bakinum, lesa um spøkils og blóðsúgvarar og trøslig hús. Útboðið er fátæksligt, og tí settu rithøvundarnir sær fyrri at fara til forlagið Damm við uppskotinum um spenningsbókarøðina “Merg & Bein”. Bøkurnar skuldu vera bíligar - og spennandi. Forlagið tók av í stundini. Og nú eru fyrstu bøkurnar komnar.

– Bøkur, sum snúgvá seg um yvirmaturlig fyrbrigdi og lagnar verur blandað við realismu eru í vøkstri. Tað liggur í tíðini, sigur Jon Ewo. Hann heldur, at sum miðil er bókin púra vandaleys í hesum sambandi. Tú kanst altíð lata bókina aftur og síðan lata hana upp aftur at kanna eftir, hvat ið hendir. Børn gera sær sjálvum myndirnar, leggur hann dent á. Sjálvur heldur hann, at børn tola tað mesta.

Í næstu bók sínari skrivar Aamodt um ein mannaátara, sum tekur børn til fanga.

– Tað verður ógvuliga óhugnaligt, men sum royndir rithøvundar kenna vit javnvágina, sigur hon.

Jon Ewo tekur stóði í teimum tíggju boðunum, tá ið hann skrivar. Í “Deyðans glaseyga” snýr tað seg um ikki at stjála. Tvey vinfólk fara inn í húsini hjá einum deyðum granna. Har finna tey tvey glaseygu, men við hesum glaseygunum ber til at síggja tey, sum eru deyð. Tey finna eisini eina bók, sum tey skriva nøvn síni í. Bókin vísir seg bara at innihalda nøvnini á menniskjum, sum eru deyð.

Aamodt hevur lagt søgugongdina í sínari bók “Ræðuligur spádómur” í eitt niðurlagt tivoli. Har verður spátt fyrri hovuðspersóninum, at hann skal verða jarðaður livandi. Eini duldarfull tóm hús eru ástøðið í bókini hjá Arna Svingen, “Deyðiligt blits”.

– Tað er ikki eitt endamál í sær sjálvum at skera dráp út í papp, men vit hava einki mark fyrri, hvat ið kann henda við fólki. Tey kunnu sum einki doyggja í bókunum. Tað er munur á at senda hugan á flog og at fara út í einstakar lutir, tí tað er ein partur av søgugongdini, sigur Arne Svingen. Hann minnst sjálvur fyrstu ríkandi lesiløtur sínar: bøkurnar hjá Roaldi Dahl. Hann vildi lesa spenningsbøkur.

– Tað vóru bøkurnar, sum eg las fyrst, og sum gjørdur, at eg helt fram og las onnur sløg av bókum, sigur hann.

– Børn eru undirmettir lesarar. Tey verða ikki so mikið sum rópt lesarar. Tey verða rópt “málbólkur”, tað er rætt og slætt ljótt og óforskammað. Vit taka lesarar okkara í álvara. Tey eru ikki klientar ella nakar málbólkur, sigur Ewo.

Rithøvundarnir vænta at skriva seks bøkur um árið. Bøkurnar í røðini kunnu 7 ára gomul lesa eins væl og 16 ára gomul, siga

Ferðin er nógv í øllum trimum bókunum. Hendingar og eyðkenni hjá leikarunum eru sum í krimibókum, og lesarin verður ikki við sviðusoð. Hvør bókin endar við fyrsta kapitli úr næstu bók. Henda bókarøðin er serliga ætlað 9-13 ára gomlum, men fyrri tað kunnu bæði 7 og 16 ára gomul hava líka stóra gleði av bókunum, halda høvundarnir

tey við foreldur, sum halda, at alt verður so óhugnaligt.

– Tá er trúgvinn á orðsins makt farin út um alt mark. Børn eru tikið úr leikum, tá ið tað kemur til at duga á at skyna, nær tey skulu tendra og slökkja.

– Hetta er ein lesiuppliving, sum tey fara at minnast, tá ið tey verða tilkomin, og sum fær tey at brellast eftir meiri lesnaði seinni, staðfestir Jon Ewo.

Kappast um rættindini

Tær fyrstu triggjar bøkurnar í “Merg & Bein”-bókarøðini eru seldar til fleiri lond, men føroyskt er fyrsta fremmandamálið, sum bøkurnar koma út á. Ikki færri enn trý donsk forløg kappaðust um at fáa rættindini til at geva bøkurnar út á donskum.

– Vit merkja, at spenningsbókmentir fyrri børn eru eitt rák í tíðini, sum er nógv eftirspurt,

sigur John Erik Riley, forlagsstjóri fyrri barna- og ungómsbøkur á Damm, sum eisini hevur staðið fyrri norsku útgávu av Harry Potter.

– Børnum og ungum dámar at royna, hvar ið markið gongur. Tað er okkum ein fragd at sleppa at geva hesar bøkurnar út. Hetta er marrukendur lesnaður fyrri tey djørvu, og vit vóna, at føroysku lesararnir verða ræddir. Vit hava longu merkt stóran áhuga fyrri bókunum, bæði frá norsku bókahandlunum, fleiri útlandskum forløgum og filmsfyrirøkum. Og tað er stuttligt, at bøkurnar longu í ár koma út í Føroyum eisini, sigur John Erik Riley.

Um Merg & Bein

Á bloggu sínari greiðir Ingunn Aamodt frá, hvussu bókarøðin kom í lag: Fyri tveimum árum síðan fekk eitt hugskot so smátt skap. Starvsfelagar mínir, Arne